

1. Stof-/ preparaat- en firmanaam

Informatie over het product:

Handelsnaam:

Rywalit BWKS Contactspecie voor vloeren en wanden Grijs
Rywalit BWKS Contactspecie voor vloeren en wanden
Rywalit SK12 Plamuurpasta voor Vloeren
Rywalit NA 20 Egalisatie- en Uitvlakmassa
Rywalit NA 40 Egalisatie- en Uitvlakmassa
Rywalit USP 30 Universele Plamuurpasta
Rywalit Egalisatie- en Uitvlakmassa Houtvloerplamuur
Rywalit FKM Bouw- en tegellijm
Rywalit FK X flex-tegellijm
Rywalit FKII Kwaliteitstegellijm
Rywalit FK X flex-tegellijm Wit
Rywalit FK X 30 plus Light Flexlijm
Rywalit MKT Trasmarmerlijm
Rywalit MBM Middenbedmortel
Rywalit MBM Flex Wit Middelbedmortel
Rywalit MBM Flex Grijs Middelbedmortel
Rywalit Wapeningsmortel VWS-Kleefmortel Grijs
Rywalit Wapeningsmortel VWS-Kleefmortel Wit
Rywalit BZ 5 Sneldrogend cemen

Toepassing van de stof / het preparaat:

Cementaire, minerale mortel (zie verpakking)

Informatie over de fabrikant/leverancier:

Rywa GmbH & Co. Kommanditgesellschaft
Raestruperstr. 3
D-48231 Warendorf

Voor inlichtingen kunt u terecht bij: Technische afdeling

Tel. 02581 / 8076/77

Fax: 02581 / 61331

In noodgevallen: 02581/8076

E-mail: info@rywa.de

2. Mogelijke gevaren van het preparaat

Classificatie van de stof of het mengsel

Classificatie volgens verordening (EG) nr. 1272/2008

GHS05 Corrosieve werking.

Eye Dam. 1 H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

GHS07

Classificatie volgens richtlijn 67/548/EEG of richtlijn 1999/45/EG

Xi Irriterend

R37/38-41: Veroorzaakt irritatie van de ademhalingsorganen en de huid. Gevaar van ernstig oogletsel.

Etiketteringselementen

Etikettering volgens verordening (EG) nr. 1272/2008

Het product is volgens de CLP-verordening geclassificeerd en geëtiketteerd.
Gevarenpictogrammen

GHS05

GHS07

Signaalwoord: Gevaar

Gevaarbepalende componenten voor de etikettering:

Portlandcement

Calciumhydroxide

Aanwijzingen over gevaren

H315 Veroorzaakt huidirritatie.

H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

Veiligheidsaanwijzingen

P101 Bij het inwinnen van medisch advies, de verpakking of het etiket ter beschikking houden.

P102 Buiten het bereik van kinderen houden.

P103 Alvorens te gebruiken, het etiket lezen.

P261 Inademing van stof vermijden.

P271 Alleen buiten of in een goed geventileerde ruimte gebruiken.

P280 Beschermende handschoenen/beschermende kleding/oogbescherming/gelaatsbescherming dragen.

P302+P352 BIJ CONTACT MET DE HUID: Met veel water en zeep wassen.

P304+P340 NA INADEMING: Het slachtoffer in de frisse lucht brengen en laten rusten in een houding die het ademen vergemakkelijkt.

P305+P351+P338 BIJ CONTACT MET DE OGEN: Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten.

Contactlenzen verwijderen, indien mogelijk. Blijven spoelen.

P310 Onmiddellijk een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.

P332+P313 Bij huidirritatie: Een arts raadplegen.

P362 Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.

P501 Inhoud/verpakking afvoeren volgens de plaatselijke / regionale / nationale internationale voorschriften.

Bijkomende gevaren

De gevarenaanduiding 'Irriterend' is niet van toepassing op droog poeder, maar alleen wanneer er vocht of water is bijgekomen (alkalische reactie).

Stof-/ preparaatnaam: Rywalit droge mortel

Het preparaat is chromaatarm conform TRGS 613, omdat de hoeveelheid sensibiliserend chromaat(VI) door additieven is verlaagd tot < 2 ppm in het cementaandeel van de gebruiksklare mortel. Voorwaarde voor de effectiviteit van de chromaatreductie is een correcte opslag en naleving van de houdbaarheidsdatum.

Resultaten van de PBT- en vPvB-beoordeling

PBT: niet van toepassing

vPvB: niet van toepassing

3. Samenstelling / informatie over de bestanddelen

Chemische kenmerken:

Preparaat uit een speciaal hydraulisch verhardend bindmiddelmengsel, uitgezochte toeslagstoffen en speciale additieven. Droge fabrieksmortel.

Gevaarlijke inhoudsstoffen:

CAS-nummer:	EG-nummer:	Naam:	m%:	Classificatie:
65997-15-1	266-043-4	portlandcement	$\Sigma > 20$	 Xi, R37/38, 41 Eye Dam.1H318 Skin Irrit. 2, H315;STOT SE 3, H335
1305-62-0	215-137-3	calciumhydroxide	$\Sigma < 3\%$	 Xi, R37/38, 41 Eye Dam.1H318 Skin Irrit. 2, H315;STOT SE 3, H335

Relevante zinnen

H315 Veroorzaakt huidirritatie.

H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

R37/38 Veroorzaakt irritatie van de ademhalingsorganen en de huid.

R41 Gevaar van ernstig oogletsel.

4. Eerstehulpmaatregelen

Algemene aanwijzingen:

Bevat cement. Reageert sterk alkalisch met vocht; daarom huid en ogen beschermen. Bij contact grondig spoelen met water.

Na inademen:

Voor frisse lucht zorgen. Bij klachten zoals onpasselijkheid, hoesten of aanhoudende irritatie een arts raadplegen.

Na huidcontact:

Droog mortelpoeder verwijderen en met veel water naspoelen. Vochtig mortelpoeder met veel water afspoelen. Bij huidklachten een arts raadplegen.

Na oogcontact:

Bij contact met de ogen: de ogen direct uitspoelen onder stromend water met een goed geopende oogspleet; daarna een oogarts raadplegen.

Na inslikken:

Niet laten braken. Mond uitspoelen en veel water drinken. Arts raadplegen.

Informatie voor de arts:

5. Brandbestrijdingsmaatregelen

Geschikte blusmiddelen

Het product is zowel droog als gemengd niet brandbaar.

Blusmaatregelen afstemmen op de omgevingsbrand.

Blusmiddelen die om veiligheidsredenen ongeschikt zijn:

Water in een volle straal.

Speciale gevaren van de stof, zijn verbrandingsproducten of vrijkomende gassen:

geen

Aanvullende informatie:

geen

Speciale veiligheidsuitrusting:

geen

6. Maatregelen bij onbedoeld vrijkomen

Persoonlijke veiligheidsmaatregelen:

Zie punt 8 Persoonlijke veiligheidsuitrusting.

Contact met huid en ogen vermijden. Stofvorming vermijden. Zorgen voor goede ventilatie / voldoende ademhalingsbescherming.

Milieubeschermingsmaatregelen:

Niet in het riool/oppervlaktewater/grondwater laten komen. Het opgenomen materiaal volgens de voorschriften afvoeren.

Handelwijze bij het reinigen/opnemen:

Poeder droog opnemen. Aangemengde mortel opnemen, hard laten worden in een bak en volgens punt 13 afvoeren.

7. Hantering en opslag

Hantering

Maatregelen voor een veilige hantering

Stofvorming vermijden.

Huid- en oogcontact vermijden.

Informatie over brand- en explosiebeveiliging:

geen

Voorwaarden voor een veilige opslag onder inachtneming van incompatibele elementen

Opslag:

Vereisten voor opslagruimtes en reservoirs:

Reservoir goed gesloten houden. Beschermen tegen vocht. Altijd opslaan in reservoirs die overeenkomen met de originele verpakking.

Informatie over gezamenlijke opslag:

geen

Overige informatie over de opslagvoorwaarden:

Bij ondeskundige opslag (blootstelling aan vocht) kan het toegevoegde chromaatreducerende middel zijn werkzaamheid al verliezen voordat de houdbaarheidsdatum is verstreken.

Opslagklasse: VCI-opslagklasse 13 (niet brandbare vaste stoffen).

Adviezen:

Blad met technische informatie in acht nemen. Brancheregeling "Chromaatarme cementen en producten" in acht nemen.

8. Blootstellingsbeperking en persoonlijke veiligheidsuitrusting

Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties: geen

Bestanddelen met te bewaken werkplek-grenswaarden of biologische grenswaarden:

CAS-nr.	Stofnaam	Bewakingswaarde:
65997-15-1	portlandcement (20-50%)	AGW 5,0 mg/m ³ (E) DFG
14808-60-7	kwarts (30-80)%	MAK inadembare fractie

Aanvullende aanwijzingen:

Algemene stofgrenswaarde 3(A) mg/m³. De blootstellingsgrenswaarden zijn ontleend aan de TRGS 900 die geldig was op het moment van opstelling van het informatieblad. Der Erstellung der gültigen TRGS 900 entnommen.

Begrenzing en bewaking van de blootstelling

Persoonlijke veiligheidsuitrusting:

Algemene beschermings- en hygiënische maatregelen:

Contact met ogen en huid vermijden. Verontreinigde en/of doordrenkte kleding direct uittrekken. Niet eten, drinken of roken tijdens het werk. Voor pauzes en na afloop van het werk de handen wassen. Huidbescherming op basis van het huidbeschermingsplan volgens BGR 197.

Ademhalingsbescherming:

stofmasker

Bij overschrijding van de grenswaarde een deeltjesfiltrerend halfmasker FFP1 (wit) gebruiken (zie informatieblad BGR 190).

Handbescherming:

beschermdende handschoenen

Waterdichte, slijtvaste en alkaliresistente handschoenen gebruiken. Onbedekte lichaamsdelen beschermen met huidbeschermende zalf.

Katoenen handschoenen met nitrilcoating met CE-markering gebruiken (zie informatieblad BGR 195).

Ongeschikt handschoenmateriaal:

leer, stof

Oogbescherming:

veiligheidsbril

Bij stofvorming of spatgevaar een nauw aansluitende veiligheidsbril gebruiken (zie informatieblad BGR 192).

Lichaamsbescherming:

De regels voor het gebruik van beschermende kleding moeten in acht worden genomen. BGR 189 Beschermende werkkleding

9. Fysische en chemische eigenschappen

Uiterlijke kenmerken:

Vorm:	poeder
Kleur:	wit, resp. diverse kleuren (zie verpakking)
Geur:	soortspecifiek
Veiligheidsrelevante gegevens:	<u>Waarde</u> <u>Eenheid</u> <u>Methode</u>
ph-waarde (20 °C):	11-13,5 (afhankelijk van het product - verzadigde oplossing)
Stortgewicht:	850-1450 kg/m ³
Kookpunt/kookbereik:	n.br.
Smeltpunt:	> 1000 °C
Vlampunt:	n.br.
Ontvlambaarheid:	n.br.
Ontbrandingstemperatuur:	n.br.
Zelfontvlambaarheid:	n.br.
Explosiegrenzen	
ondergrens:	n.br.
bovengrens:	n.br.
Stoomdruk (20 °C):	n.v.t.
Dichtheid (20 °C):	n.v.t.
Oplosbaarheid in water:	< 50 g/l
Viscositeit (20 °C):	n.v.t.
Overige reacties:	Hydraulisch verhardend. Reageert alkalisch met water.

10 Stabiliteit en reactiviteit

Thermische ontbinding / te vermijden omstandigheden:

Vocht vermijden.

Te vermijden omstandigheden

Verder geen relevante informatie beschikbaar.

Gevaarlijke ontbindingsproducten:

Geen gevaarlijke ontbindingsproducten bekend.

Incompatibele materialen:

Contact met zuren vermijden.

Overige informatie:

Alle gegevens veronderstellen dat het product volgens de voorschriften wordt gebruikt.

11. Toxicologisch informatie

Informatie over toxicologische effecten

Acute toxiciteit:

Primair irriterend effect:

Op de huid: H315 Veroorzaakt huidirritatie.

Op het oog: H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

Sensibilisering:

Zolang de houdbaarheidsdatum van het product niet is overschreden, is een sensibiliserende werking niet te verwachten.

Aanvullende toxicologische informatie:

Van het product gaan op grond van de berekeningsmethode van de meest recente "Algemene EG-classificatierichtlijn voor preparaten" de volgende gevaren uit:
Irriterend.

Inslikken heeft een sterke bijtende werking in de mond en de keelholte tot gevolg, evenals gevaar van perforatie van de slokdarm en de maag

Het met water vermengde product kan bij langer contact ernstig huidletsel teweegbrengen. Gelijktijdige mechanische belasting van de huid kan deze uitwerking nog versterken.

Algemene opmerkingen:

Er zijn geen toxicologische gegevens beschikbaar. De classificatie van het preparaat is tot stand gekomen op basis van de berekeningsmethode van de EG-richtlijnen.

12. Milieugerelateerde gegevens

Toxiciteit

Aquatische toxiciteit: Geen relevante informatie beschikbaar.

Persistentie en afbreekbaarheid

Niet van toepassing, omdat het product een anorganisch mineraal materiaal is. Bouwmateriaalresten die na hydratatie overblijven, vormen geen toxicologisch risico.

Vermogen tot bioaccumulatie

Niet van toepassing, omdat het product een anorganisch mineraal materiaal is. Bouwmateriaalresten die na hydratatie overblijven, vormen geen toxicologisch risico.

Mobiliteit in de bodem

Niet van toepassing, omdat het product een anorganisch mineraal materiaal is. Bouwmateriaalresten die na hydratatie overblijven, vormen geen toxicologisch risico.

Resultaten van de PBT- en vPvB-beoordeling

Niet van toepassing, omdat het product een anorganisch mineraal materiaal is. Bouwmateriaalresten die na hydratatie overblijven, vormen geen toxicologisch risico.

Andere schadelijke effecten

Verder geen relevante informatie beschikbaar.

13. Informatie over de afvoer

Product:

Product, ongebruikte resten:

Advies:

Droog opnemen. Blijft geschikt voor gebruik (houdbaarheidsdatum in acht nemen).

Product na blootstelling aan water, uitgehard:

Advies:

Afvoeren in overeenstemming met de plaatselijke overheidsvoorschriften.

Europese afvalcatalogus

Afvalcodenummer

17 01 01 voor beton, bakstenen, tegels en keramiek (uitgehard)
Afvoeren volgens de overheidsvoorschriften.

15 01-01 voor verpakkingen van papier en karton
Afvoeren volgens de overheidsvoorschriften.

Niet gereinigde verpakkingen:

Niet-gecontamineerde en leeggemaakte verpakkingen zijn geschikt voor recycling.

14. Informatie over het vervoer

Het mortelmengsel valt niet onder de internationale voorschriften voor gevaarlijke stoffen (IMDG, IATA, ADR/RID). Daarom is een classificatie als gevaarlijke stof niet vereist.

VN-nummer: Niet van toepassing

Correcte VN-

verzendbenaming: Niet van toepassing

Transportgevarenklasse: Niet van toepassing

Verpakkingsgroep: Niet van toepassing

Gezondheidsgevaar voor het milieu: Niet van toepassing

Speciale voorzorgsmaatregelen voor gebruikers: Niet van toepassing

15 Wetgeving

Wetgeving m.b.t. veiligheid, gezondheid en milieu, specifieke wetgeving voor het mensel.

Nationale voorschriften:

Classificatie volgens de (Duitse) bedrijfsveiligheidsverordening (BetrSichV):

Gevaarklasse voor water: WGK 1 (zelfclassificatie) weinig gevaarlijk voor water.

GISCODE: ZP1

Gefahrstoffverordnung (GefStoffV) (Duitse verordening voor gevaarlijke stoffen),
Chemikalienverbotsverordnung (ChemVerbotsV) (Duitse verbodsverordening voor chemicaliën)

Overige voorschriften, beperkingen en verbodsverordeningen

BGR 190 Voorschriften voor het gebruik van ademhalingsapparatuur

BGR 192 Voorschriften voor het gebruik van oog- en gelaatsbescherming

BGR 189 Voorschriften voor het gebruik van beschermende kleding

BGR 195 Voorschriften voor het gebruik van beschermende handschoenen

Stofveiligheidsbeoordeling: Er is geen stofveiligheidsbeoordeling uitgevoerd.

16. Overige gegevens

Deze gegevens zijn gebaseerd op onze huidige kennis. Ze geven echter geen verzekering van de producteigenschappen en vormen geen basis voor een contractuele rechtsverhouding.

16.1 Relevante zinnen

H315 Veroorzaakt huidirritatie.

H318.Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

R37/38 Veroorzaakt irritatie van de ademhalingsorganen en de huid.

R41 Gevaar van ernstig oogletsel.

Overige aanwijzingen:

Dit EG-veiligheidsinformatieblad biedt informatie over de belangrijkste fysische, veiligheidstechnische, toxicologische en ecologische gegevens van dit product en geeft adviezen voor een veilige omgang ermee, bijv. bij de opslag, de hantering en het vervoer. Het is bedoeld om de veiligheid van mens en milieu te bevorderen d.m.v. deskundige informatie. Deze gegevens zijn gebaseerd op onze huidige kennis. Ze geven echter geen verzekering van de producteigenschappen. Bestaande wetten en regels, ook zulke die niet in dit informatieblad worden vermeld, dienen door de ontvanger van onze producten in eigen verantwoordelijkheid in acht genomen te worden.